

mene, at om en muslim fra Banja Luka sidder i en flygtningelejr i Split eller i København efter at være blevet etnisk udrenset, gør hverken fra eller til, hvad angår accepten af den etniske udrensning. Det, der betyder noget for, om vi accepterer den etniske udrensning, er jo ikke, om flygtningen sidder her eller i Split, men om vi vil acceptere en fredsplan, som opdeler Bosnien efter etniske retningslinjer, eller ikke.

Derfor vil jeg godt benytte lejligheden til at spørge Venstres ordfører: Er det et tilsagn fra Venstre om, at Venstre under ingen omstændigheder vil være med til at støtte en fredsløsning, som ikke tillader alle flygtninge at vende hjem? Og vil Venstre gå imod enhver fredsløsning, som indebærer en opdeling af Bosnien efter etniske retningslinjer?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Enggaard startede sit indlæg med en erkendelse, men han nåede dog ikke frem til det punkt, man kunne kalde selverkendelse; her rakte erkendelsen ikke til. Han mente, at det i hvert fald ikke var FN's skyld, at der var problemer; ansvaret lå lokalt, og hr. Enggaard og hans parti havde i hvert fald overhovedet ingen medskyld. Sådan måtte indlægget forstås.

Af hensyn til det historiske, så der ikke skal opbygges en myte om det, synes jeg, at hr. Enggaard måske burde have lyttet til, hvad fru Hel-le Degn sagde, nemlig at der faktisk var nogle, som dengang gjorde opmærksom på, at Danmark sammen med Tyskland gav de nye stater en for tidlig anerkendelse uden at sikre mindretallets rettigheder, og at vi dermed var med til voldsomt at fremskynde og forværre den konflikt, vi senere har oplevet. Det skete under hr. Enggaards partifælle hr. Uffe Ellemann-Jensens ledelse; det fandt jo sted, da han var udenrigsminister. Jeg synes, hr. Enggaard burde udstrække sin erkendelse til også at rumme selverkendelse.

(Kort bemærkning).

Knud Enggaard (V):

Hr. Estrup fremdrager to sørgelige begivenheder; men hr. Estrup kan ikke bruge dette som et udtryk for, at der ikke er det, jeg kalder en lidt mere håndfast optræden i normalbilledet hos nogle nationer i forhold til andre, og at det har sin virkning i hverdagen dernede.

Hr. Søren Søndergaard kan ikke udlede af mine udtalelser, at vi har sat nogle bestemte vil-

kår op med hensyn til en kommende fredsløsning i det medtagne land. Det ville føre ind i en hel række teoretiske betragtninger, som jeg ikke skal indlade mig på ved denne lejlighed, det vil være forkert.

Hr. Albrechtsen har jo ret i, at med tilbageblikket opnår man ofte et øget klarsyn, som er taknemligt at påberåbe sig; men det hjælper ikke ret meget i forhold til den udvikling, vi har været igennem. Også det vil hr. Albrechtsen utvivlsomt erkende ved nærmere eftertanke.

Per Stig Møller (KF):

Jeg takker udenrigsministeren for hans nøgterne redegørelse for situationen i Eksjugoslavien.

Vi oplever stadig et virvar af umenneskelighed og uredelighed, som har gjort det umuligt for det internationale samfund at skaffe fred i området. Der er nemlig ikke nogen af parterne, som er særlig interesserede i at få fred på de eksisterende præmisser. De vil alle sammen lige have lidt mere, inden der sluttes fred, og de lægger alle op til at slå betydelig mere, hvis FN-tropperne trækkes ud.

Det er netop derfor, det gør en forskel, om disse tropper er der eller ej. Selv om mange ryster på hovedet over den umulige situation, FN-tropperne og nødhjælpsarbejderne er i, og ofte har svært ved at se nytten af deres tilstedeværelse, er den tydeligvis nyttig. Den har reddet talløse menneskeliv, forbedret vilkårene for utallige mennesker, sørget for, at nødhjælpen kom frem ad vejene, og at vandledningerne blev genskabt og genåbnet, og den har bilagt utallige stridigheder fjernt fra mediernes søgelys. Der skal derfor siges tak til alle de danskere, som har gjort en indsats dernede. Uden deres indsats var mange, mange liv gået til.

Men alle disse menneskers indsats kan naturligvis ikke skaffe fred. Den kan kun formindske lidelsen. Freden kan kun skabes, hvis de stridende parter er indstillet på det, og det internationale samfund kan kun bistå med at skabe forudsætningerne for freden ved forhandlingsbordet. Det har man bestræbt sig på gennem nogle år, og noget er trods alt nået: Der er indgået en alliance mellem Kroatien og Bosnien-Hercegovina; der er fra Serbiens side over for de bosniske serbere en afstandtagen, som er fremkaldt af blokaden; der er en våbenhvile mellem de bosniske serbere og muslimerne i Bosnien-Hercegovina, og de første krigsforbryderprocesser er i gang.